- Család
- Emlékek
- Helyszínek
- Osztálytársak
- Fotógaléria
- Dokumentumok

MAYER ÉVA (1937. máj. 18. Óbuda –)

Férjével 1963-ban vándoroltak ki Magyarországról. Éva ma Bécsben él.

„Amiért talán mi, a túlélők, nem tudunk az átéltek és a pótolhatatlan veszteségek miatt nyugalmat találni, az ok az lehet, hogy a mi kötelességünk lenne mentális emléket állítani azokért, akik olyan ártatlanul elpusztultak.” Mayer Éva (2007. augusztus 12.)

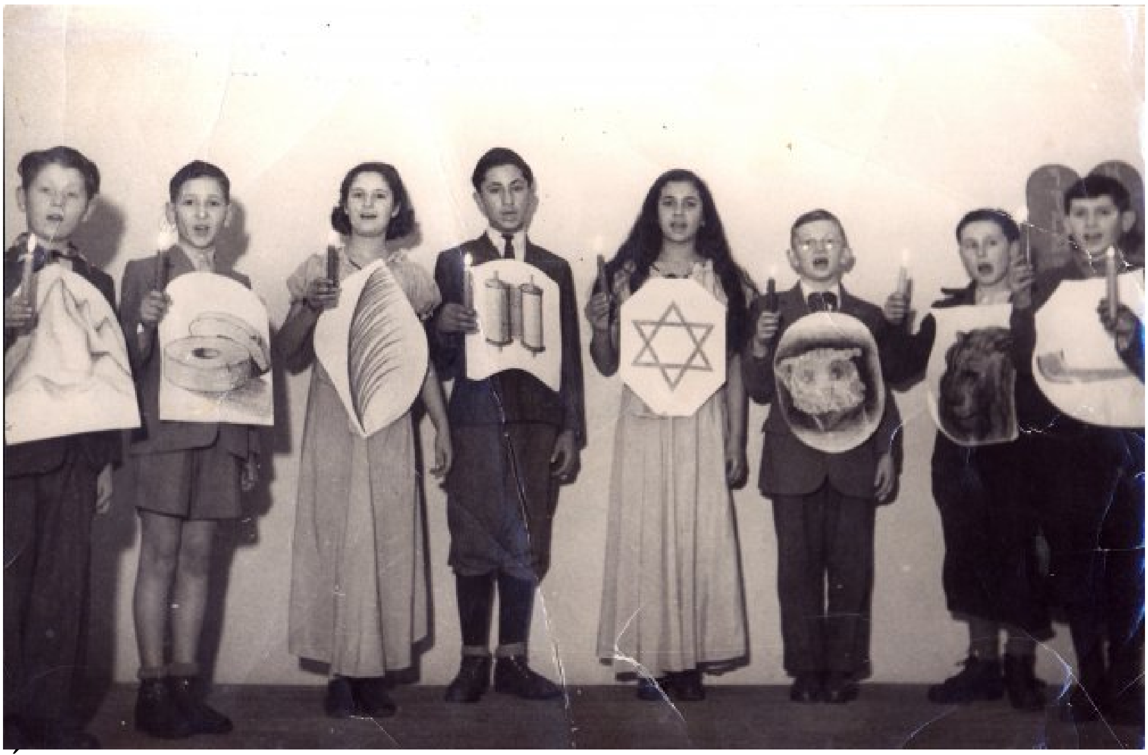

Éva a Budai Izraelita Népiskolába járt elemibe, amely a III. Zsigmond király útja 49. (ma Frankel Leó út 49.) szám alatt működött. 1944 elején az óvóhelyen vizsgáztak társaival.

TESTVÉRE: **Mayer Tibor** (1931. márc. 31. –), ma **Meir Meir** néven Izraelben él. Tibor 1937-41-ig járt a Zichy utcai elemibe. (Lásd Mayer Tibor)
APJA: **Mayer József** (1904. ápr. 30. – ?) Nagykátáról hurcolták el 38 évesen, a Don–kanyarnál eltűnt 1942-43 telén. Apai ágon a család Vas megyéből, Szombathely – Sárvárról származik.
APAI NAGYAPJA: **Mayer Gyula**, a holokauszt áldozata. Mayer Gyulának három testvére volt: Mayer **Ilus**, állapotosan vitték el, eltűnt. Mayer **Endre**, **Irénke**,

nyomuk veszett.
APAI NAGYANYJA: **Stern Gizella**
ANYJA: **Hoffer Szidónia** (1910. máj. 18. – 1990. szept.) Anyai ágon a család Galíciából származik. Anyai ágon a családból nyolcan estek a holokauszt áldozatául. Hoffer Szidóniának három testvére volt: **Nándi**, a háború előtt halt meg. Hoffer **Ilus**, a **Tery** nevű szalonban dolgozott varrónőként. Ilus, aki főleg zsidó családoknak varrt otthon.
ANYAI NAGYAPJA: **Hoffer Jákov** (Galícia)
ANYAI NAGYANYJA: **Totis Malvin Malka** (Zsámbék)

A család a háború előtt a Nagyszombat utca 6. szám alatt lakott. (Lásd Mayer József és Hoffer Szidónia héber nyelvű házassági levelét 1930-ból Edelstein Bertalan főrabbi aláírásával. Az esküvő Éva szerint az óbudai Zsinagógában zajlott.)

A 2007. július 25-én, majd a továbbiakban lezajlott telefonbeszélgetések, levelezések részletei

Gyermekkor: óvoda, orvos, üzletek

Az óvoda a Lukács utca 6-ban nem volt felekezeti, de többségében zsidó gyerekek jártak oda. Kellemes, tiszta atmoszférában töltöttük a nagyon színvonalas ovi–korszakot. (Lásd a képet az óvodáról, rajta Mayer Évával és a mesét olvasó Tante Franzival)

Tucker doktor bácsi a Timár utca 9-ben lakott az Árpád fejedelem útja szép sarokházában. A magasföldszinten volt a lakás és a rendelő. Lázas betegség idején a doki bácsi házhoz jött. Mindenkit nevén szólított. Három generációt gondozott szívvel–lélekkel. A tudása, a szíve tökéletes volt! Óbuda mindennapi életének központja Weiner bácsi kóser húsüzlete volt a Timár utcában, a rendőrség mellett.
A Lajos utcában, talán a 80-as szám alatt állt a Seidner család fűszerüzlete, mellettük a Büchler

család nyomdája.

A gyermekkor elvesztése. Deportálás, jogfosztás, megalázás
{yootooltip title=[ ]]} {/yootooltip}Négy és fél éves koromig voltam gyerek. 1941 augusztusában édesanyám szüleit és más rokonokat {yootooltip title=[**Kamenyec Podolszkijba**] width=[300]}
Kamenyec-Podolszkij: ukrajnai helység
, ahol a magyar állampolgársággal nem rendelkező, menekült zsidókat gyilkolták meg 1941-ben. Számuk mintegy 18 ezer fő volt.{/yootooltip} vitték mint idegen állampolgárságúakat. A család anyai ágon Galíciából származik. Édesapámat 38 évesen Nagykátáról hurcolták el. Édesanyámat a halálmenetből egy cionista fiú, X. Sanyi mentette ki. Édesanyám észrevette, hogy a közeledő autóban egy ismerőse ül, és rákiáltott: -Segíts! A fiú menlevelet adott édesanyámnak, akihez egy közeli barátunk édesanyja is csatlakozhatott édesanyám közbenjárására.

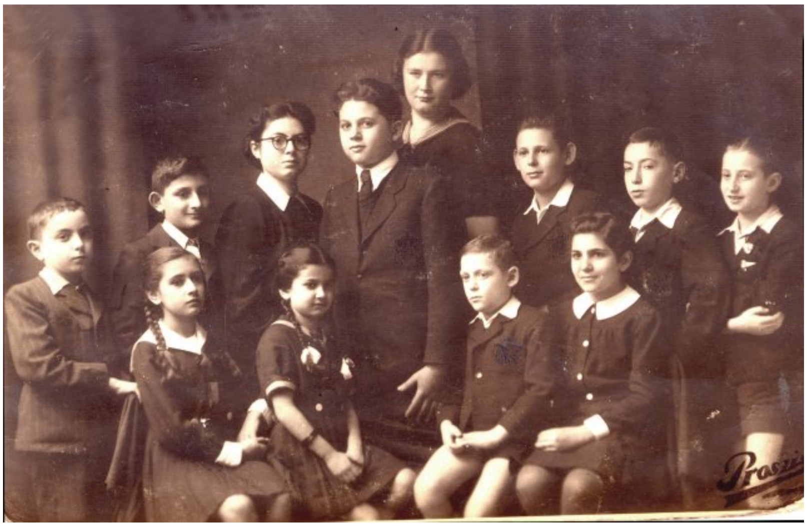

{yootooltip title=[ ]]} {/yootooltip}A Nagyszombat utca 6. alatti házunk már korábban csillagos ház lett. Schindler Nelli szervezett {yootooltip title=[**Szimhát Tórá**] width=[300]}**Szimhát Tórá: „Tóra örömünnepe”**
, szukkót után következik (lásd ott). A tórafelolvasás éves ciklusának befejezése és az új kezdete. Beköszöntésének előestéjén és az ünnep délelőttjén a tóraolvasás előtt körmenetet tartanak, és a Tórával a kezükben dalolnak, táncolnak a közösség tagjai.{/yootooltip} foglalkozásokat a házban. Ugyanitt világi oktatás is folyt. Az 1944-ben készült fényképen látszik, hogy szívünk felett sárga csillagot viselünk. (Lásd az 1944-ben készült felvételt a Nagyszombat u. 6-ról. Schindler Nelli, Mayer Éva, Mayer Tibor, Márkusz Bandi, Márkusz Gyuri, Kramer Jenő, Zollschau Feri, Lauffer Magda is láthatóak.)

{yootooltip title=[ ]]} {/yootooltip}A megbecsült keresztény szomszédainknak el kellett hagyniuk lakásukat, minket zsidókat pedig összezsúfoltak. Aztán következett a szelektálás. Október végén 2-3 napig a {yootooltip title=[**Bécsi út 21**] width=[300]} Bécsi út 21.: A házat fölrobbantották, de a romok között édasanyám megtalálta a dobozba rejtett fényképeket.

{/yootooltip}-ben Goldsteinéknél húzódtunk meg testvéremmel. Aztán a Bécsi útra tereltek minket, különválasztva az asszonyokat és a gyerekeket. Ezután az egyik borzalomból a másikba estünk. A Légrádi Károly utcában egy keresztény asszony több, mint húsz zsidót mentett az egyetlen szobájába, egy szekrénnyel elrejtve minket. Addigra már megtetvesedtünk, lerongyolódtunk. Édesanyánk még korábban kioktatott minket a testvéremmel, hogy ha baj lesz, el kell szakadnunk egymástól. Horovicz Jenőné, Kató néni, aki egy másik rokonunkat is bújtatta a Visegrádi utcában, közvetített köztünk. 1944-ben kemény tél volt. Az volt a szerencsénk, hogy december végére befagyott a Duna.

{yootooltip title=[ ]]} {/yootooltip}1944. december 21-én az oroszok bekerítették Budapestet. Ekkor a cionisták életüket kockáztatva mentettek bennünket. Anyánk, aki időközben védett házba került, megtalálta testvéremet, és kihozta a Vöröskereszt menhelyről. Engem nem találtak meg. Imádkoztam, a {yootooltip title=[**sömá Izráelt**] width=[300]} **S'má Jiszráél: „Halljad, Izrael”** . A zsidó egyistenhit legtömörebb megfogalmazása, amely a mindennapi imarendben többször is szerepel. (5 Móz 6,4) {/yootooltip} mondtam, amikor barátom, Goldstein Tibor kicibált, és a Pannónia utca 18-ba vitt. Ott megtaláltuk édesanyámat és a testvéremet. Január 8-án betereltek minket a gettóba. Olyan gyönge volt már a tömeg, hogy nehéz volt tartani a sort. A rendőrök bíztattak minket: nem leesni, nem kiesni, hiszen aki a sorból kilépett, azt lelőtték. A felfegyverzett nyilasok viszont kegyetlenkedtek. A pesti asszonyok átkozódtak, látva a zsidók elhurcolását, egyesek kekszet dobtak közénk. A nyilasok megfenyegették őket is. A tömeget mindenétől megfosztották, egy hatalmas ládába kellett még a jegygyűrűket is bedobni. Ott anyukámtól odébb sodródtam. Üvöltés, fenyegetés. A tömeg orientáció nélkül kényszerült tovább vánszorogni, befelé a gettóba. De hová?
Túlzsúfoltság, éhség, betegség. A tömeg megfélemlítésére egy magyar katonatiszt revolverrel a tömeg előtt agyonlőtt egy férfit. A dermedt csendben anyukám kiáltozására visszataláltam hozzá!

„Nincs megbocsátás”

Miért csináltak az emberekből állatokat? Az ember abban különbözik az állatoktól, hogy nem az ösztönei, hanem az esetleges elméje szerint cselekszik. Nincs abszolút parancs, ki lehet kerülni a parancsot. Nincs megbocsátás. Ha megbocsátanék, elárulnám a megölt rokonaimat. Akik tisztességesek voltak, azoknak mindvégig hálás leszek.

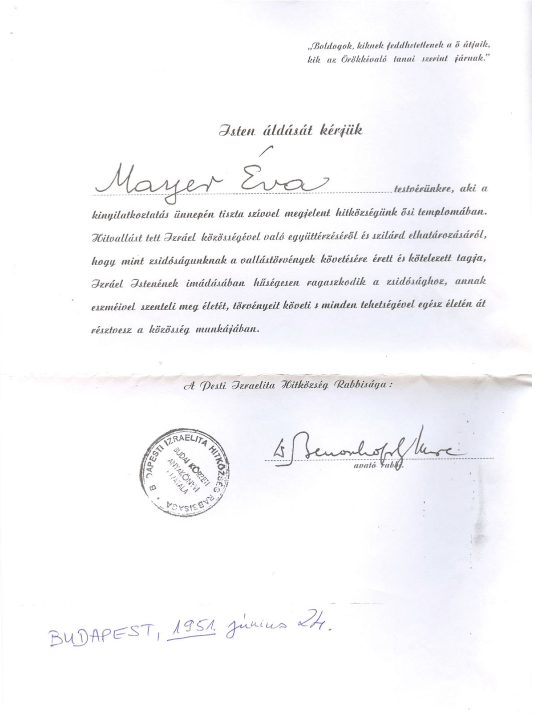

„Boldogok, kiknek feddhetetlenek a ő útjaik,
kik az Örökkévaló tanai szerint járnak."

Isten áldását kérjük

Mayer Éva *testvérünkre, aki a kinyilatkoztatás ünnepén tiszta szívvel megjelent hitközségünk ősi templomában. Hitvallást tett Izráel közösségével való együttérzéséről és szilárd elhatározásáról, hogy mint zsidóságunknak a vallástörvények követésére érett és kötelezett tagja, Izráel Istenének imádásában hűségesen ragaszkodik a zsidósághoz, annak eszméivel szenteli meg életét, törvényeit követi s minden tehetségével egész életén át résztvesz a közösség munkájában.*

A Pesti Izraelita Hitközség Rabbisága:

avató rabbi.

BUDAPEST, 1951. június 24.

[illegible]

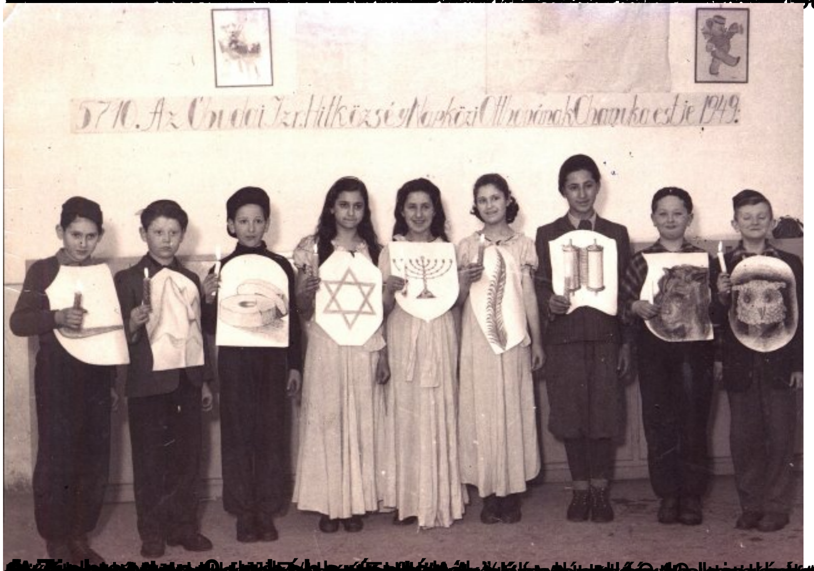
5710. Az Óbudai Izr. Hitközség Napközi Otthonának Chanuka estje 1949.

[illegible]

5710. Az Óbudai Izr. Hitközség Napközi Otthonának Chanukaestje 1949.

[illegible] Az álló sor balról: Zollschan Feri, ?Ervin, S

152. Meyer Éva, 1951. 152. Mayer Éva, Izrael, 2008.

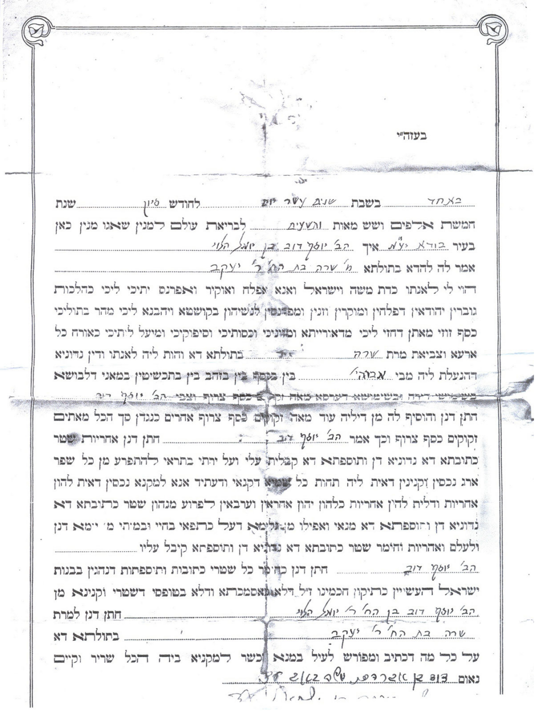

בעזה"י

באחד בשבת שנים עשר יום לחודש סיון שנת
חמשת אלפים ושש מאות ותשעים לבריאת עולם למנין שאנו מנין כאן
בעיר בודא יע"א איך הב' יוסף דוב בן יואל הלוי
אמר לה להדא בתולתא מ' שרה בת הח' ר' יעקב
הוי לי לאנתו כדת משה וישראל ואנא אפלח ואוקיר ואפרנס יתיכי ליכי כהלכות
גוברין יהודאין דפלחין ומוקרין וזנין ומפרנסין לנשיהון בקושטא ויהבנא ליכי מהר בתוליכי
כסף זוזי מאתן דחזי ליכי מדאורייתא ומזוניכי וכסותיכי וסיפוקיכי ומיעל לותיכי כאורח כל
ארעא וצביאת מרת שרה בתולתא דא והות ליה לאנתו ודין נדוניא
דהנעלת ליה מבי אבוה' בין בכסף בין בזהב בין בתכשיטין במאני דלבושא
בשימושי דירה ובשימושא דערסא מאה זקוקים כסף צרוף וצבי הב' יוסף דוב
חתן דנן והוסיף לה מן דיליה עוד מאה זקוקים כסף צרוף אחרים כנגדן סך הכל מאתים
זקוקים כסף צרוף וכך אמר הב' יוסף דוב חתן דנן אחריות שטר
כתובתא דא נדוניא דן ותוספתא דא קבלית עלי ועל ירתי בתראי להתפרע מן כל שפר
ארג נכסין וקנינין דאית ליה תחות כל שמיא דקנאי ודעתיד אנא למקנא נכסין דאית להון
אחריות ודלית להון אחריות כלהון יהון אחראין וערבאין לפרוע מנהון שטר כתובתא דא
נדוניא דן ותוספתא דא מנאי ואפילו מן גלימא דעל כתפאי בחיי ובמותי מן יומא דנן
ולעלם ואחריות וחומר שטר כתובתא דא נדוניא דן ותוספתא קיבל עליו
הב' יוסף דוב חתן דנן כחומר כל שטרי כתובות ותוספתות דנהגין בבנות
ישראל העשויין כתיקון חכמינו ז"ל דלא כאסמכתא ודלא כטופסי דשטרי וקנינא מן
הב' יוסף דוב בן הח' ר' יואל הלוי חתן דנן למרת
שרה בת הח' ר' יעקב בתולתא דא
על כל מה דכתוב ומפורש לעיל במנא דכשר למקניא ביה הכל שריר וקיים
נאום

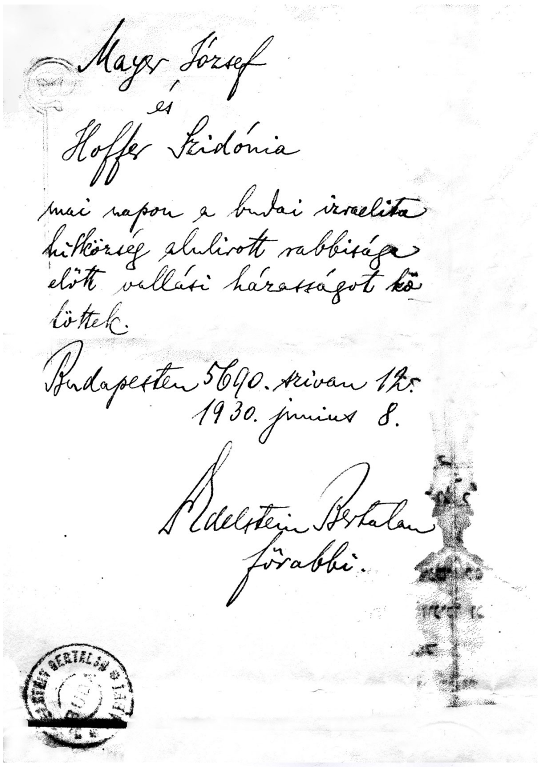

Mayer József

és

Hoffer Szidónia

mai napon a budai izraelita hitközség alulírott rabbisága előtt vallási házasságot kötöttek.

Budapesten 5690. Szivan 12.
1930. június 8.

Edelstein Bertalan
főrabbi.

[redacted]

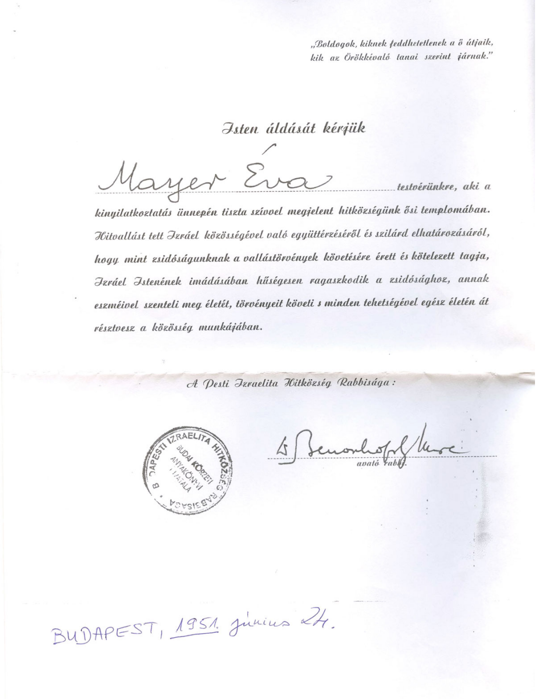

„Boldogok, kiknek feddhetetlenek a ő útjaik,
kik az Örökkévaló tanai szerint járnak."

Isten áldását kérjük

Mayer Éva testvérünkre, aki a kinyilatkoztatás ünnepén tiszta szívvel megjelent hitközségünk ősi templomában. Hitvallást tett Izráel közösségével való együttérzéséről és szilárd elhatározásáról, hogy mint zsidóságunknak a vallástörvények követésére érett és kötelezett tagja, Izráel Istenének imádásában hűségesen ragaszkodik a zsidósághoz, annak eszméivel szenteli meg életét, törvényeit követi s minden tehetségével egész életén át résztvesz a közösség munkájában.

A Pesti Izraelita Hitközség Rabbisága:

Dr Benoschofsky Imre
avató rabbi.

BUDAPEST, 1951. június 24.

206A. Mayer József és H [illegible]